

## **Posudek vedoucího diplomové práce**

**Název práce: Postavení státu v konfliktech o výstavbu hydroelektráren v brazilské Amazonii**

**Autorka: Monika Čermáková**

Autorka předkládané diplomové práce si zvolila téma, které je z hlediska aktuálně probíhajících klimatických procesů povýtce důležité a doposud nepříliš zpracované. Ačkoliv ekologii, problematice ubývání Amazonie a původního obyvatelstva obecně se věnuje nemálo autorů, pohled skrze jednotlivé aktéry vstupujících do konfliktu o amazonská území a vztahy původních obyvatel se samotnými společnostmi realizujícími „rozvojové“ projekty je zatím spíše neprobádanou oblastí, která však ovlivňuje nejen tamní ekosystém a kulturu místních obyvatel, ale její dopady lze pociťovat globálně. Z tohoto hlediska je třeba ocenit originalitu autorky v přístupu k danému tématu.

Konkrétním cílem autorky poté bylo jednak zmapovat strategie aktérů vstupujících do konfliktu o amazonská území, za druhé odhalit, jakým způsobem do konfliktu vstupuje brazilská vláda ve smyslu snahy o jeho řešení a za třetí analyzovat, zda je vládní přístup v čase konzistentní. Bohužel autorka v tomto smyslu nenabízí v práci žádnou propracovanější výzkumnou strategii, kde by vysvětlila jednak charakter a původ dat, s nimiž bude pracovat a metody jejich analýzy. To posléze vede spíše k deskriptivnímu charakteru analytické části. Nadmíra deskripce dále souvisí s vymezením samotných teoretických konceptů, kdy autorka nijak neospravedlňuje volbu vybraných konceptů a jejich vhodnosti pro zodpovězení daného cíle. Především v analýze strategií odpůrců projektu autorka poté představené teoretické koncepty nijak nereflektuje.

Naopak analýza týkající se vládní role v konfliktech a přístupu k jejich řešení je nejpropracovanější částí práce, kdy autorka klasifikuje přístupy jednotlivých vlád za pomoci argumentace, jež nepostrádá jak teoretickou, tak empirickou oporu. Ačkoliv určitou záhadnou zůstává, proč některé relevantní informace zde zůstávají nezmněny a objevují se až v následné podkapitole věnující se strategiím odpůrců hnutí jako například jednání prezidenta Luly da Silvy se zástupci domorodých obyvatel či nabídnuté kompenzace. Obraz tak v tomto momentě zůstává nekompletní, což ovšem autorka posléze kompenzuje v závěrečné srovnávací části. Práci tedy nechybí ani komparativní perspektiva, kde autorka hodnotí předem stanovené premisy a doprovází ji také schematickou tabulkou s hlavními závěry. Za velmi přínosnou poté vnímám především reflexi existujících právních norem upravujících

práva původních obyvatel v politické praxi. V rámci analýzy autorka také předkládá celou řadu zajímavých dat a konkrétních příkladů, jež dokreslují teoretické argumenty. Takto například velmi dobře poukazuje na rušení rozhodnutí soudní moci ze strany vlády či vládní nátlak na státní agenturu, jež má na starosti hodnocení environmentálních dopadů před udílením licencí na samotnou výstavbu projektů.

V rámci teoretické části se posléze objevuje z hlediska cílů práce řada spíše nadbytečných informací týkajících se procesů deforestace, technických aspektů hydroelektráren či amazonského pralesa. Ačkoliv se jedná o fenomény úzce související s tématem, autoři jejich podrobný popis nijak nepomáhá k naplnění stanovených cílů, protože by měly být stručnější nebo přesunuty do poznámek pod čarou. Naopak velkým pozitivem této části práce jsou schémata, jež doprovázejí samotné vymezení využívaných teoretických konceptů.

Celkově je práce kvalitní, neboť ačkoliv převažuje deskripce, nechybí zde analýza opírající se o jak empirické, tak teoretické argumenty. Autorka prokázala dobrou znalost zpracovávaného tématu reflektující také zprávy nejrůznějších nevládních organizací. Snad jen odborných textů by mělo být v diplomové práci zahrnuto více, především v teoretické části, která je tak závislá na několika málo zdrojích, což čtenáře nedokáže přesvědčit o tom, že autorka zvolila ty nejadekvátnější z existujících teoretických přístupů.

Práci doporučuji k obhajobě.

Ve Vrchlabí, 19.8.2019

Barbora Vališková